

LITERATURA UNIVERSAL

1. CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Criteris d'avaluació de la competència específica 1.

1.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el context sociohistòric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.

2. Criteris d'avaluació de la competència específica 2.

2.1 Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de

l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

2.2 Accedir a diverses manifestacions de la cultura literària en el marc d'un itinerari lector personal que enriqueixi, de manera conscient i sistemàtica, la identitat lectora pròpia, i compartir les experiències de lectura pròpies amb l'ajuda d'un metallenguatge específic.

2.3 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb l'ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què es facin servir les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

3. Criteris d'avaluació de la competència específica 3.

3.1 Comparar dos textos literaris o un fragment literari i una obra artística argumentant oralment o per escrit els elements de semblança i contrast, tant pel que fa a aspectes temàtics i de contingut, com formals i expressius, atenent també els seus valors ètics i estètics.

3.2 Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal i que mostrin la implicació i la resposta personal com a lector o lectora, al voltant d'una qüestió que estableixi vincles argumentats entre els clàssics de la literatura universal objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics.

4. Criteris d'avaluació de la competència específica 4.

4.1 Elaborar de manera individual o col·lectiva una exposició multimodal que situï els textos llegits al seu horitzó historicocultural, i que ofereixi una panoràmica de conjunt sobre moviments artístics i obres rellevants de la literatura universal.

5. Criteris d'avaluació de la competència específica 5.

5.1 Realitzar un projecte de recerca sobre autors de rellevància, obres literàries de contextos no occidentals o qüestions temàtiques o formals que aportin una mirada diversa i crítica sobre la construcció d'imaginari que proposa la tradició literària.

5.2 Elaborar comentaris crítics de textos, orals o escrits, i participar en converses literàries sobre lectures en què s'incorpori la perspectiva de gènere i es posi en qüestió la mirada etnocèntrica pròpia del cànon occidental, i també qualsevol altre discurs predominant en la nostra societat que representi opressió sobre qualsevol minoria.

2. ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

A. PROVES ESCRITES. (ponderació de la nota final: 65%)

Es realitzarà, com a mínim, una prova escrita per trimestre, on **s'avaluen els criteris d'avaluació de la competència específica 1.**

La prova consta de dues parts que se centren en les lectures i textos literaris del programa del curs, així com els continguts o sabers de la matèria.

1ª part: preguntes (5 punts)

Consta de DUES preguntes de caràcter teòric, a triar entre quatre opcions referides als continguts o sabers de la matèria, i a les lectures i textos del curs. Cada pregunta val 2,5 punts.

En aquesta part has de demostrar que coneixes els aspectes fonamentals de cada lectura, com, per exemple, el context històric i literari de l'obra, l'estructura narrativa o dramàtica, els personatges i les seves relacions o els aspectes formals. Aquestes preguntes, que serveixen per a valorar la capacitat de generalització i la de descriure amb precisió aspectes més acotats, poden demanar:

- una exposició raonada de característiques literàries generals (temes, estructura, personatges, interpretació, situació estètica o històrica).
- la identificació, la descripció o la relació de motius, símbols, formes, procediments, tècniques, arguments, etc.

Els enunciats indiquen clarament el sentit de la pregunta i poden incloure orientacions.

2ª part: comentari (5 punts)

Consta d'UN comentari de text, a triar entre dues opcions (A o B). Té un valor de 5 punts.

Aquesta part consisteix en el comentari d'un text complet (poema o narració breu) o bé d'un fragment extret d'una de les sis lectures del curs. Si una opció proposa el comentari d'un text poètic, l'altra proposa el d'un text dramàtic o narratiu. El comentari és obert i de redacció lliure, però l'enunciat indica aquells punts que has de tenir en compte necessàriament. Per exemple: el significat del text; el valor dels símbols i l'anàlisi de la mètrica; la situació del text dins l'obra; l'anàlisi del tema que s'hi tracta; els procediments narratius o dramàtics que l'autor hi fa servir, etc.

Els 5 punts amb els quals es valora aquesta segona part es distribueixen així:

- **3 punts** per avaluar els continguts a partir de les indicacions de l'enunciat i la capacitat d'anàlisi del text.
- **2 punts** per valorar aspectes metodològics del comentari, la capacitat d'argumentació, l'ordre de les idees, la coherència del discurs i, en general, la qualitat de la redacció.

S'avaluen fonamentalment els continguts i, per tant, es valora per sobre de tot l'adequació de les respostes a les indicacions dels enunciats. Les respostes han de demostrar un coneixement suficient de l'obra. Has de ser capaç de contextualitzar l'obra en la producció de l'autor i en el seu marc estètic (corrents i moviments literaris), cultural i històric, d'explicar-ne els aspectes més rellevants i de comentar-ne fragments significatius o les parts que la componen.

L'enunciat indica quins punts imprescindibles has de desenvolupar obligatòriament. També pots explicar altres aspectes del tema proposat que no estiguin indicats expressament en l'enunciat; si ho fas de manera correcta i pertinent se't pot donar 1 punt extra (sense sobrepassar mai la puntuació de la pregunta). Es valora que s'apigues descriure amb precisió i interpretar amb una certa profunditat a partir de les dades i orientacions de l'enunciat.

L'avaluador/a considera error tant allò que no es diu i s'hauria de dir -d'acord amb l'enunciat- com totes les afirmacions errades.

En el comentari de text no s'admet com a vàlida la simple paràfrasi -llevat que es demani expressament o que es faci servir com a punt de partida per a la interpretació-. Es valora positivament la capacitat de relacionar els aspectes formals amb el contingut del text. Es valoren negativament, en canvi, els comentaris que es limiten a constatar evidències, a acumular afirmacions inconnexes o a exposar idees generals sobre l'obra, l'autor o el context sense partir de l'anàlisi del text. El farciment amb informacions innecessàries i no pertinents es considera negatiu en el còmput dels punts dedicats als aspectes metodològics.

Al llarg del trimestre, es poden fer també algunes proves tipus test per comprovar l'assoliment d'alguns continguts o sabers, més específics, de la matèria.

Penalització per errors gramaticals

No hi ha un barem que penalitzi cada error. La nota final de l'examen es pot reduir fins a 2 punts en casos d'errors gramaticals molt greus, redacció molt deficient i problemes de comprensió. La pauta és la següent:

- Pocs errors lleus o lapsus clars: 0 punts.
- Errors lleus abundants i repetits: 0,5 punts.
- Molts errors lleus i alguns de greus: 0,75 punts.
- Molts errors greus: 1 punt.

B. AVALUACIÓ CONTÍNUA:

1. Treballs acadèmics i exposicions orals. (ponderació de la nota final: 20%) **S'avaluen els criteris d'avaluació de les competències específiques 3 i 5.**

Es realitzarà un treball acadèmic escrit per trimestre sobre una de les lectures obligatòries del programa. Es tracta de treballs de recerca a partir d'una cita o comentari de crítica literària, on l'alumne haurà d'exposar i justificar la seva interpretació de l'obra o text literari.

En les exposicions orals l'alumne podrà realitzar un anàlisi comparatiu de diferents autors, o diferents poemes de l'antologia, o temes i tòpics literaris, tot fent un exercici de literatura comparada.

2. Carpeta d'aprenentatge o portfolio i participació a l'aula. (ponderació de la nota final: 15%) **S'avaluen els criteris d'avaluació de les competències específiques 1 i 2.**

L'alumne realitzarà una carpeta d'aprenentatge o portfolio de l'assignatura en el suport que consideri més adient (físic o digital, o ambdós). Amb aquesta carpeta d'aprenentatge com a activitat d'avaluació formativa o formadora, l'alumne desenvolupa la seva competència personal i interpersonal, afavorint que l'alumnat esdevingui agent del seu progrés.

L'alumne haurà d'escriure reflexions i comentaris sobre el propi procés d'aprenentatge, distingint allò que s'entén i allò que queda confús. Es desenvolupa així la capacitat d'autoregular els propis aprenentatges i construir el propi projecte vital, per prendre decisions i assumir-ne els riscos i per adquirir un esperit de superació.

La carpeta d'aprenentatge es presenta associada al sistema d'avaluació sumativa, i afavoreix l'autonomia de l'aprenent, ja que li permet fixar-se metes realistes d'aprenentatge i planificar i executar les accions convenientes i necessàries per aconseguir-les.

Dins de la carpeta d'aprenentatge, l'alumne pot incloure creacions literàries pròpies.

L'alumne haurà d'incloure també **resums, esquemes i línia del temps. S'avaluen els criteris d'avaluació de la competència específica 5.**

Elaborar de manera individual resums i esquemes dels continguts de la matèria, que ajudin a l'alumne/a a elaborar un marc de referència a partir de les característiques dels principals moviments artístics i obres rellevants de la literatura universal, degudament contextualitzades històricament.

Participació a l'aula:

Mitjançant una observació sistemàtica de l'actuació dels estudiants durant les activitats d'aprenentatge, es valora la seva participació a l'aula.

3. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ

Si un alumne/a no supera alguna de les avaluacions trimestrals, haurà de presentar-se a les proves escrites i/o activitats de recuperació que s'estableixin en el trimestre següent. Es considera que es recupera el trimestre anterior amb un resultat igual o superior a 5.

L'alumnat que no superi la matèria en l'avaluació final, haurà de presentar-se a la convocatòria extraordinària. L'avaluació extraordinària de la matèria de Literatura Universal constarà de la presentació d'un treball acadèmic sobre una de les lectures obligatòries del programa i la realització d'una prova escrita en el dia i hora acordats. La prova constarà de dues parts que se centren en les lectures i textos literaris del programa del curs. L'estructura i contingut de les dues parts seguiran els mateixos criteris que les proves escrites realitzades durant el curs.